

seren. Zonder menselijke affecten die ze structureren, worden bewegingen echter steeds banaler, een feit dat veel critici opgemerkt en recent nog aangeklaagd hebben.¹⁴ Paradoxaal genoeg heeft de beweging voor Forsythe alle aspiraties van transcendentie, genezing, genot of shock afgelegd, ondanks haar complexiteit en articulatie. De beweging is er gewoon, in de zin dat ze constant uit zichzelf voortgaat als een principe dat het lichaam vormt en vervormt, zonder op een notie van bruikbaarheid te moeten terugvallen. Ondanks haar schijnbare volheid, is de beweging totaal leeg en neutraal. De balletten van William Forsythe suggereren daarom een andere strategie om de beweging te laten verdwijnen. Terwijl het bij Jérôme Bel, Boris Charmatz of Xavier Le Roy meer een kwestie van meer of minder beweging is, bereikt Forsythe gelijkaardige resultaten door in de beweging te zoeken. Alhoewel er in hun onderzoek naar de afwezigheid van beweging een punt van overeenkomst ligt, is het natuurlijk ook duidelijk dat Forsythes balletten op andere vlakken onvergelijkbaar zijn met het werk van de anderen. Volheid en leegte: beide strategie-

en laten een niemandsland over, waar de dans van nature betekenis heeft, organisch beweegt en tenslotte een zinloos tijdverdrrijf wordt.

vertaling Dries Moreels

- 1 zie: Gerald Siegmund, *Von Monstren und anderen Obszönitäten: Die Sichtbarkeit des Körpers im zeitgenössischen Tanz*, in: Erika Fischer-Lichte et al. (eds.), *Transformationen: Theater der Neunziger Jahre*, Berlin: Theater der Zeit, 1999, 121-132
- 2 Roland Barthes, *From Work to Text*, in: Roland Barthes, *Image - Music - Text*, ed. by Stephen Heath, London: Fontana Press, 1977, 155-164, 164
- 3 Yvonne Rainer, *Some Retrospective Notes*, in: *Tulane Drama Review* 10 (1965), 178
- 4 Lincoln Kirstein, *Classic Ballet: Aria of the Aerial*, in: Roger Copeland & Marshall Cohen (eds.), *What is Dance?*, Oxford: OUP, 1983, 238-243
- 5 naar: *Gänge*, Programmboek Städtische Bühnen Frankfurt, 1983

- 6 Mark Franko, *The Dancing Body in Renaissance Choreography*, Birmingham, Alabama: Summa Publ, 1986
- 7 *The Loss of Small Detail*, Programmboek Städtische Bühnen Frankfurt, 1991
- 8 Rudolf von Laban, *Choreutik*, Wilhelmshaven: Florian Noetzel, 1991, 21
- 9 Heidi Gilpin/Patricia Baudoin, *Proliferation and Perfect Disorder: William Forsythe and the Architecture of Disappearance*, in: *Parallax*, Programmboek Städtische Bühnen Frankfurt, 1989, 9-23, 12
- 10 Gerald Siegmund, *William Forsythe*, in: *Dance Europe* No.23 (1999), 12-17, 16
- 11 Laurence Louppe, *Poétique de la danse contemporaine*, Brussel, Contredanse, 1997, 72
- 12 Jacques Derrida, *L'autoportrait: mémoires d'aveugle et autres ruines*, Paris: Gallimard, 1990
- 13 Barthes, op.cit., 157
- 14 zie Jochen Schmidt's recensie van Die Befragung des Robert Scott: *Einübung ins Sinnlose*, in: *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 4 februari 2000, 45

BRONKSvoorstellingen van **INÉS SAUER - PASCALE PLATEL**
TOM DEWISPELAERE EN BEN SEGERS - AD VAN IERSEL EN ULRIKE DOSZMAN
TINE EMBRECHTS, NELE BAUWENS EN DETT PEYSKENS - EFTUENTAFEL

gastvoorstellingen van
SILVIA ANDRINGA - BAS ZUYDERLAND
WEDERZIJDS - SPEELTEATER GENT
DE WERF - HUIS AAN DE AMSTEL
STELLA DEN HAAG - PANTALONE
HESP THEATERMAKERS

BRONKS **9**
festival

Van 4 tot en met 12 november 2000

in Brussel

festivalcentrum in Centrum Brussel 2000
 voorstellingen in Centrum Brussel 2000
 Paleis voor Schone Kunsten
 Conservatorium

<http://bronks.vgc.be>
info en tickets : BRONKS, 02-21 999 21

BRONKS

*theater
dans
muziektheater
surprises*